

Γράφουν ο Γρηγόρης Χρονόπουλος και ο Γιώργος Χατζηβασίλης

ΓΙΑ ΝΑ ΜΗΝ ΞΕΧΝΟΥΝ ΟΙ ΠΑΛΙΟΙ ΚΑΙ ΝΑ ΜΑΘΑΙΝΟΥΝ ΟΙ ΝΕΟΙ...

Ένας φίλος ήρθε από τα παλιά φορτωμένος με χιλιάδες αναμνήσεις

Γιώργο, γειά σου.

Πήγα στο θέατρο, το μικρό θέατρο του Σταύρου, το Μαντουρίδειο, είδα το Φαταούλα και έζησα τόσες αναμνήσεις θεατρικές από τα πεπραγμένα της Παροικίας μας! Το αγαπάω το θέατρο, είναι από τις ωραιότερες Καλές Τέχνες. Είναι λόγος, διάλογος, σκιαγράφηση και αναγράφηση της ζωής, σκέψη και προβληματισμός, ψυχαγωγία και μάθηση. Και γύρισα στο χτες και θυμήθηκα....

Το στέκι του Μαντουρίδη, την πνευματική εκείνη φωλιά που μας μάζευε εκείνους τους καιρούς που μας έλειπε παπασχόληση με κάτι πέρα από τα καθημερινά. Κι πάντα εκεί τόσοι, που έχουν φύγει οι πιο πολλοί. Ο Σταύρος Οικονομίδης πάντα ο νεώτερος κι αυτός που τίμπος το δάσκαλο με την ονομασία του θεάτρου. Ήταν ο πιο πιστός μαζί με τον Άγγελο Αδάμ και τον Ζοζέφ Καρουάνα. Κι ο Χρυσόστομος είχε πάντα πιο πολλές αξιώσεις από το Σταύρο, ίσως και τον αγαπούσε πιο πολύ ή βασιζόταν σ' αυτόν πιο πολύ. Ήταν κι άλλοι πολλοί κι πάντα τόσο φιλική η απόσφαιρα.

Ο Μαντουρίδης ζύσε για το θέατρο, δεν ενδιαφέρθηκε ποτέ για οικονομικές επιτυχίες, τον ενδιέφεραν οι επιτυχίες στις θεατρικές του παραγωγές. Ανέβασε πρωτοπορειακά έργα, δύσκολα αλλά και σπουδαϊκά. Ανέβασε τον "Χριστόφορο Κολόμβο" του Καζαντζάκη, που δεν είχε αποτολημόσει ακόμα και το Εθνικό Θέατρο να το ανεβάσει. Ο Χρυσόστομος το έκανε παγκόσμια πρεμιέρα, το Εθνικό το ανέβασε μετά, το 1974. Εκεί ο Σταύρος, νεαρός τότε έπαιξε τον νεαρό καλόγερο Χουάν, που εντυπωσιασμένος από τα μεγάλα λόγια του Κολόμβου προέτρεψε τον πηγούμενο να τον βοηθήσουν και να του συμπαρασταθούν. Κι ο πηγούμενος, πλικιωμένος και με συσταρισμένα μυαλά του έλεγε κάθε τοσού επιτημπτικά, "Πάτερ Χουάν, πάτερ Χουάν" σαν να έλεγε, μάζεψε τα μυαλά σου. Ζήσαμε πολλά με το Σταύρο και είχα πάντα καλές σχέσεις με το Σταύρο και τη Φρίντα, που του παραστήθηκε πάντα από τα παρασκήνια. Στενοί φίλοι και συνεργάτες του Χρυσόστομου πάντα ο Φώτος Σταύρου, πιγούία του Έλενα, πιγούία Πασχαλίδη (μετά Τζέιμς-Δημήτρη), ο αδελφός του Αντώνης κι άλλοι που ήρθαν μαζί από την Αίγυπτο. Δεν πάντα όμως πολύ κοινωνικός, ζύσε με το θέατρο και για το θέατρο, πάντα ωραίος άνθρωπος και ειρηνικός. Με το Βαγγέλη τον Παπαδόπουλο και τη Μέλπια είχε στενή συνεργασία και φιλία αλπιθινή.

Είχαμε κι άλλα θεατρικά συγκροτήματα, πολλές ωραίες παραστάσεις, ενθουσιασμό και νεανικότητα. Στερέψαμε με τον

καιρό, βάρυναν και τα πόδια και λιγόστεψε και το θεατρικό κοινό. Και κάτι άλλο, ίσως το πιο σπουδαϊκό, έχουμε τόσα πολλά τώρα στη γλώσσα μας από την Ελλάδα. Μέχρι και ελληνική τηλεόραση μέσα στα σπίτια μας. Δεν είμαστε πλέον τόσο αποκομμένοι από την ελληνική ζωή. Μας μένει πλέον το θεατράκι του Σταύρου για να μας δίνει τη χαρά από καιρό σε καιρό, ζωντανού ελληνικού θεάτρου.

Μόνο αναρωτιέμαι μάπως κουράστηκε ν' γέρασε κι ο Σταύρος; Οι τελευταίες του παραγωγές δεν είναι δυναμικές. Και μας έχει δώσει πολλές και καλές παραστάσεις και έχει συγκεντρώσει και καλό συγκρότημα. Δεν θέλω να κάνω κριτική για το έργο που παίζεται τώρα «Ο Φαταούλας». Πρώτα γιατί κυλάει όμορφα, δεύτερο γιατί πάντα θέλουμε να ενιοχύσουμε την προσπάθεια και τρίτο ο Σταύρος δεν είναι πια ο φάρερ Χουάν και δεν δέχεται κριτικές αν δεν είναι έπαινοι. Όμως δεν μπορώ να μην αναφέρω την άριστη Εντύπωση που δίνει ο νέος Βαγγέλης Χουλιάρας, που παίζει τον αδελφό το Φαταούλα. Τόσο ένταξη στο ρόλο, τόσο πιστή απόδοση που αναρωτιόμουνα μάπως είναι στ' αλήθεια... καθυστερημένος. Ο Γιάννης Νταβίσκας, ο Μιμίκα Βαλαρή, ο Ζήσης Κουστούλης, ο Άκης Καστελλορίου, ο Κώστας Βερτζάγιας, γνωστοί δεν χρειάζεται να επαναλάβουμε τις ικανότητες, κινήθηκαν όλοι καλά και αυτοί και οι κοπέλες όλες. Η Μέλπια... πανάθεμάτη, γι αυτό την αγαπάω. Φτιάνει πάντοτε ωραίες παρουσίες άσχετα αν πάνε στο ρόλο ή όχι. Ήταν χαριτωμένη, καμία σχέση με την συμβολαιογράφη, αλλά χαριτωμένη. Μία άλλη ασυμβίβαστη παρουσία, μάλλον ενδυμασία, πάντα το απιμέλητο ντύσιμο του Άκη. Η νεανικότητα θα μπορούσε να ταιριάξει καλύτερα με το επάγγελμα με μια κάπως σοβαρή ενδυμασία και με λιγότερες κινήσεις, με σεμνότητα και ντροπαλότητα.

Ε Υ Τ Υ Χ Ι Α

Ο δρόμος από την πληρότητα

στην ευτυχία είναι μικρός.

Μακρύς είναι ο επίπονος

ως να φτάσεις

στο σημείο το δύσκολο.

Εκεί που λυγίζουν τα γόνατα.

Στη γνώση

και στην επίγνωση.

Εκεί που δέχεσαι

και παραδέχεσαι

τη δύναμη σου και την αδυναμία σου.

Την ανθρώπη σου υπόσταση.

Γρηγόρης

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Γειά σου κι' εσένα Γρηγόρη,

Χαίρουμαι που ασχολείσαι σήμερα με το Θέατρο, μια ακόμη ελληνικότατη δημιουργία που όχι μόνο άντεξε χιλιάδες χρόνια, αλλά σήμερα είναι μια από τις πιο δημοφιλείς Τέχνες. Για την ιστορία, το θέατρο δημιουργήθηκε για πρώτη φορά στην Αρχαία Αθήνα, σαν μια εξέλιξη του διθυράμβου. Οι πρώτες μορφές του θεάτρου σε όλη τη διάρκεια της ελληνικής αρχαιότητας πάντα η τραγωδία, πι κωμωδία και το σατυρικό δράμα. Στο αρχαίο ελληνικό θέατρο πρωταγωνιστούσαν μονάχα άντρες και ακόμη και σε γυναικείους ρόλους ντύνονταν οι ίδιοι γυναίκες. Έπειτα ο χώρος του θεάτρου μέσα από το πέρασμα των χρόνων εξελίχτηκε και τώρα στις σκηνές του θεάτρου πρωταγωνιστούν τόσο γυναίκες, όσο και παιδιά. Το Θέατρο παραμένει το κορυφαίο μέσο ποιοτικής ψυχαγωγίας για τους Ελληνες και αν αγαπώ για κάτι την Αθήνα είναι το πλήθος των βιβλιοπωλείων και των θεάτρων της. Κάπου έχω διαβάσει ότι στην Ελλάδα υπάρχουν περισσότερα από 200(!) θέατρα και να προσθέσω ότι το 1962, από το Διεθνές Ινστιτούτο Θεάτρου, καθιερώθηκε η 27η Μαρτίου ως Παγκόσμια Ημέρα Θεάτρου. Γεγονός ότι στην Αυστραλία πρωτοστάτων οι Αιγυπτιώτες για την εδραίωση του Θεάτρου, επειδή έφεραν μαζί τους τις γνώσεις, την πείρα και την ιστορία από μια πολύ ανεπιγενένη πολιτιστικά ομογένεια στην Αίγυπτο και δεν μετέπιπτε πως ο Χρυσόστομος Μαντουρίδης και πολλοί από τους συνεργάτες του ήταν Αιγυπτιώτες στην Μελβούρνη και στο Αντελάιντ, όπου θεατράνθρωπος ήταν ο Γιώργος Περδίκης με συνεργάτιδα της αυστραλογεννημένη Καστελλορίζια, Ειρήνη Καράβη, το γένος Τοπάλσαββα.

Τον Χρυσόστομο Μαντουρίδην δεν είχα την τύχη να γνωρίσω, αλλά έχω ακούσει τόσο πολλά και καλά, όμως υπενθυμίζω πως τον τίμησε η Κοινότητα σε ένα από τα Φεστιβάλ την εποχή του Νίκου Παπανικήτα, όπου ο καλός μας φίλος ακαδημαϊκός, Δρ Γιώργος Καναράκης, είχε δώσει διάλεξη για τον Μαντουρίδην και είχε κυκλοφορήσει ένα αναμνηστικό φυλλάδιο για τη ζωή και το έργο του. Συμφωνώ, πως η ελληνική τηλεόραση στην Αυστραλία προκάλεσε μεγάλο πολιτιστικό -και όχι μόνο- κακό, επειδή καθήλωσε τον συμπάροικο μπροστά στο χαζοκούτι προβάλλοντας από μέτρια έως κακά προγράμματα, όπως ομολογούν οι ίδιοι οι θεατές τους. Εχουμε φτάσει στο σημείο οι συμπάροικοι να γνωρίζουν με κάθε λεπτομέρεια τι συμβαίνει στην Ελλάδα, ενώ αγνοούν τι συμβαίνει εδώ, κυρίως μέσα στην παροικία. Το πρόβλημα δεν θα ήταν μεγάλο αν η ενημέρωση από τα ελληνικά κανάλια πάντα οσωτή και όχι ένα όργιο παραπληροφόρων, ειδικά όταν σταμάτησε της εκπομπές της η EPT.

Πάντως, θα πρέπει να είμαστε ευγνώμονες που, τουλάχιστον, ο Σταύρος Οικονομίδης με την Μέλπια Παπαδοπούλου και τους άξιους συνεργάτες τους κρατούν ζωντανή αυτή την ελληνική παράδοση και προετοιμάζουν την επόμενη γενιά με το παιδικό θέατρο. Θα ήθελα, βέβαια, ο χαλκέντερος Σταύρος Οικονομίδης, να διδάξει και σκηνοθεσία στην επόμενη γενιά, να προετοιμάσει, δηλαδή, τον αντικαταστάτη του, εξίσου ικανό όπως τους εξαιρετικούς ηθοποιούς που έχει διδάξει.

Οσο για την Μέλπια, τι να προσθέσω; Είναι ένα σπάνιο ταλέντο, όπως ήταν ο Πέτρος Πρίντεζης και όπως πιστεύω ότι είναι ο Διονύσης Μεσσάρης, μαζί με τον Δαβίσκα, τον Καστελλορίου, τον Βερτζάγια, τον Κατσούλη κλπ. Το άλλο μου παράπονο είναι πως σαν παροικία δεν καταφέραμε ν' αποκτήσουμε δικό μας σύγχρονο και ιδιόκτηπο θέατ